

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2018/1975,**14. detsember 2018,****millega muudetakse määrust (EL) nr 965/2012 seoses purilennukite ja elektroonilise lennudokumentatsiooni suhtes kohaldatavate lennutegevusnõuetega**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 31,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EL) nr 965/2012 ⁽²⁾ on sätestatud eri kategooriasse kuuluvate õhusõidukitega käitatavate eri liiki lendude, sealhulgas purilennukilendude ohutuse tagamise tingimused.
- (2) Määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktides i ja ii osutatud õhusõidukite käitamisega seotud ettevõtjad peavad täitma kõnealuse määruse V lisas sätestatud lennutegevuse olulisi nõudeid.
- (3) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/1976 ⁽³⁾ on sätestatud konkreetsed purilennukite käitamise eeskirjad. Alates kõnealuse määruse kohaldamise kuupäevast ei kohaldata purilennukilendude suhtes enam määruse (EL) nr 965/2012 kohaseid lennutegevusega seotud üldeeskirju. Sellele vaatamata tuleks purilennukilendude suhtes jätkuvalt kohaldada määruse (EL) nr 965/2012 artiklis 3 ja kõnealuse määruse II lisas sätestatud eeskirju järelevalve kohta, mida liikmesriikide pädevad asutused teostavad lennutegevuse üle, kuna need nõuded ei ole seotud konkreetse lennutegevusliigiga, vaid kehtivad horisontaalselt kõikide lennutegevuste suhtes.
- (4) Seega tuleks määrust (EL) nr 965/2012 vastavalt muuta, et võtta arvesse purilennukilendude suhtes kohaldatavaid uusi eeskirju ning täpsustada, milliste kõnealuse määruse sätete kohaldamist purilennukilendude suhtes jätkatakse.
- (5) Kuna rakendusmääruse (EL) 2018/1976 ja käesoleva määruse sätted on omavahel tihedalt seotud, tuleks nende kohaldamise kuupäevad kooskõlla viia.
- (6) 2014. aastal lisas ICAO konventsiooni 6. lisa I ja III osa II jaole sätted elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamise kohta ärilises lennutranspordis. Kõnealused sätted sisaldavad elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamise üldnõudeid ja ka õhusõiduki ohutuks käitamiseks kasutatavatele elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendustele loa taotlemise nõuet. Seetõttu tuleb määrus (EL) nr 965/2012 ühtlustada ICAO sätetega, kehtestades uue eeskirja, mis sisaldab ärilises lennutranspordis elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamise suhtes kohaldatavaid üldnõudeid ja uusi sätteid, millega toetatakse loa taotlemist selliste elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduste kasutamisele, mille rikked klassifitseeritakse vähetähtsateks või alla selle.
- (7) 2014. aastal lisas ICAO konventsiooni 6. lisa II ja III osa III jaole ka sätted elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamise kohta üldlennunduses. Kõnealused sätted sisaldavad elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamise üldnõudeid ja ka nõuet, et lepinguosalist riigid peavad kehtestama kriteeriumid õhusõiduki ohutuks käitamiseks kasutatavate elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduste kasutamise kohta. Seetõttu tuleb määrus (EL) nr 965/2012 ühtlustada ICAO sätetega, kehtestades keerukate mootorõhusõidukite mitteäriiliste lendude ja

⁽¹⁾ ELT L 212, 22.8.2018, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 5. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 965/2012, millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 296, 25.10.2012, lk 1).

⁽³⁾ Komisjoni 14. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1976, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad purilennukilendude suhtes vastavalt määrusele (EL) 2018/1139 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 64).

keerukate mootorõhusõidukite erilendude suhtes uued eeskirjad, mis sisaldavad elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamise üldnõudeid ja selliste elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduste kasutamise nõudeid, mille rikked klassifitseeritakse vähetähtsateks või alla selle. Lisaks muudetakse käesoleva määrusega määrust (EL) nr 965/2012, ühtlustades muude kui keerukate mootorõhusõidukitega teostatavatel mitteäriatel lendudel kasutatavatele kaasaskantavatele elektroonilistele seadmetele esitatavad nõuded ICAO üldsätetega elektroonilise lennudokumentatsiooni seadmete kohta.

- (8) Euroopa Liidu Lennundusohutusamet on ette valmistanud purilennukite käitamise konkreetsete rakenduseeskirjade eelnõu ja esitanud selle arvamusega⁽¹⁾ komisjonile kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 75 lõike 2 punktidega b ja c ning artikli 76 lõikega 1.
- (9) Euroopa Liidu Lennundusohutusamet on ette valmistanud elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamise rakenduseeskirjade eelnõu ja esitanud selle arvamusega⁽²⁾ komisjonile kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 75 lõike 2 punktidega b ja c ning artikli 76 lõikega 1.
- (10) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 127 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÖTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 965/2012 muutmise

Määrust (EL) nr 965/2012 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Käesolevas määruses kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad lennukite ja kopterite käitamise kohta; muu hulgas hõlmavad need eeskirjad mõne teise riigi ohutusjärelvalve alla kuuluvate käitajate selliste õhusõidukite seisuplatsil kontrollimist, mis on maandunud sellise teise riigi lennuväljal, mille territooriumil kohaldatakse aluslepingu sätteid.

2. Peale selle kehtestatakse käesolevas määruses üksikasjalikud eeskirjad sertifikaatide väljaandmise kohta määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktides i ja ii osutatud ning äriõhusõidukite kasutatavate õhusõidukite (v.a õhupallid ja purilennukid) käitajatele, samuti kõnealuste sertifikaatide pikendamise, muutmise, peatamise, kehtetuks tunnistamise või neile piirangute kehtestamise kohta, ning sertifikaadi omanike õigused ja kohustused ning tingimused, mille korral tuleb lennutegevus ohutuse huvides keelata, seda piirata või seada sellele teatavad tingimused.

3. Lisaks kehtestatakse käesolevas määruses üksikasjalikud eeskirjad ja protseduurid, mis on seotud lennukite ja kopterite äriõhusõidukite erilendude või keerukate mootorõhusõidukite mitteäriõhusõidukite erilendude käitajate deklaratsioonide esitamisega selle kohta, et nad on suutelised täita õhusõiduki käitamisega seotud kohustusi ja et neil on selleks vahendid, ning nende käitajate üle järelvalve teostamisega.“;

b) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Käesolevat määrust ei kohaldata õhupalli- ega purilennukilendude kohta. Õhupallilendude (v.a ankurdatud gaasiõhupallidega tehtavad lennud) ja purilennukilendude kohta kohaldatakse siiski artiklis 3 sätestatud järelvalvenõudeid.“

2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punktid 1, 1a ja 1b asendatakse järgmisega:

„1) „lennuk“ – õhust raskem mootori jõul töötav jäiga tiivakinnitusega õhusõiduk, mille tõstejõud moodustub õhu dünaamilisest vastumõjust selle tiibadele;

1a) „kopter“ – õhust raskem õhusõiduk, mille tõstejõud tekib peamiselt õhu vastumõjuna kandetiiviku(te)le, mis pöörleb/pöörlevad jõuseadme abil ümber vertikaalilähedaste telgede;

1b) „õhupall“ – mootorita liikuv õhust kergem mehitud õhusõiduk, mis püsib õhus õhust kergema gaasi või pardaahju abil, kaasa arvatud gaasiõhupall, kuumaõhu-õhupall, segaõhupall ja kuumaõhu-õhulaev, ehkki see liigub mootori jõul;“;

⁽¹⁾ Euroopa Lennundusohutusameti 23. augusti 2017. aasta arvamus nr 07/2017 Euroopa Komisjoni määruse eelnõu kohta, milles käsitletakse purilennukite käitamisega seotud eeskirjade läbivaatamist.

⁽²⁾ Euroopa Lennundusohutusameti 18. detsembri 2017. aasta arvamus nr 10/2017 Euroopa Komisjoni määruse eelnõu kohta, millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 965/2012.

b) lisatakse punktid 1c, 1d ja 1e:

- „1c) „purilennuk“ – õhus raskem õhusõiduk, mille tõstejõud moodustub õhu dünaamilisest vastumõjust selle püsilennupindadele ning mis ei vaja vabalennuks mootorit;
- 1d) „äriline lennutegevus“ – õhusõidukiga tasu eest teostatav avalikkusele kättesaadav lennutegevus või lennutegevus, mida, juhul kui see ei ole avalikkusele kättesaadav, teostatakse ettevõtja ja kliendi vahelise lepingu alusel, kusjuures klient ei oma kontrolli ettevõtja üle;
- 1e) „ankurdatud gaasiõhupall“ – gaasiõhupall, mis on varustatud ankurdussüsteemiga, mis hoiab lennu ajal õhupalli kindlaksmääratud kohas;“;

c) punkt 9 asendatakse järgmisega:

„9) „tutvustuslend“ – rahalise või muu tasu eest tehtav mis tahes lend, mis hõlmab lühikest lennureisi, mille komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 (*) artiklis 10a osutatud koolitusorganisatsioon või lennuspordi või harrastuslennunduse edendamiseks loodud organisatsioon on korraldanud uute õpilaste või liikmete leidmiseks;

(*) Komisjoni 3. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 311, 25.11.2011, lk 1).“

3) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käitajad käitavad lennukit või kopterit ärilise lennutranspordi lendudeks ainult vastavalt III ja IV lisale.“;

b) lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) lennukid ja kopterid, mida kasutatakse ohtlike kaupade veoks;“;

c) lõiked 4, 5 ja 6 asendatakse järgmisega:

„4. Muude kui keerukate mootorlennukite ja kopterite käitajad, kes tegelevad mitteäriliste lendude, sealhulgas mitteäriliste erilendudega, käitavad õhusõidukeid vastavalt VII lisas kehtestatud sätetele.

5. Määruse (EL) nr 1178/2011 artiklis 10a osutatud koolitusorganisatsioonid, kelle peamine tegevuskoht on liikmesriigis, käitavad õhusõidukeid Euroopa Liitu suunduvatel, Euroopa Liidus tehtavatel või Euroopa Liidust väljuvatel õppelendudel vastavalt järgmisele:

a) keerukate mootorlennukite ja kopterite puhul vastavalt VI lisa sätetele;

b) muude lennukite ja kopterite puhul vastavalt VII lisa sätetele.

6. Käitajad käitavad lennukit või kopterit ärilisteks erilendudeks ainult vastavalt III ja VIII lisa nõuetele.“

4) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Erandina käesoleva määruse artiklist 5 ja ilma et see piiraks määruse (EL) 2018/1139 artikli 18 lõike 2 punkti b ning komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 (*) I lisa alajao P (milles käsitletakse lennuluba) kohaldamist, jätkatakse järgmiste lendude käitamist ka edaspidi vastavalt selle liikmesriigi õiguses sätestatud nõuetele, kus asub käitaja peamine tegevuskoht, või kui käitajal puudub peamine tegevuskoht, siis vastavalt seal sätestatud nõuetele, kus käitaja asub või elab:

a) lennud, mida korraldatakse projekteerimis- või tootjaorganisatsioonide õiguste raames lennuki- või kopteritüübi kasutuselevõtuks või ümberehituseks;

b) lennud, mis ei ole ette nähtud reisijate ega kaupade veoks, vaid lennuki või kopteri ümberpaigutamiseks uuendamise, remondi, tehnilise kontrolli, inspekteerimise, tarnimise, ekspordi vms eesmärgil.

(*) Komisjoni 3. augusti 2012. aasta määrus (EL) nr 748/2012, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELT L 224, 21.8.2012, lk 1).“

- b) lõiget 4a muudetakse järgmiselt:
- i) sissejuhatav lõik asendatakse järgmisega:
- „4a. Erandina artikli 5 lõigetest 1 ja 6 võib järgmisi muude kui keerukate mootorlennukite ja kopterite lende teostada vastavalt VII lisale.“;
- ii) punkt c asendatakse järgmisega:
- „c) tutvustuslennud, langevarjuhüpped, purilennuki pukseerimine või vigurlennud, mida käitab määruse (EL) nr 1178/2011 artiklis 10a osutatud koolitusorganisatsioon, mille peamine tegevuskoht asub liikmesriigis, või lennuspordi või harrastuslennunduse edendamiseks loodud organisatsioon, tingimusel et organisatsioon käitab õhusõidukit omandiõiguse või kuivrendilepingu alusel, et lennust ei saada organisatsioonist väljaspool jagatavat kasu ja et juhul, kui lennust võtab osa organisatsiooni mittekuuluv liige, moodustab selliste lendude käitamine ainult väikese osa organisatsiooni tegevusest.“
- 5) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:
- a) lõike 1 numeratsioon kustutatakse ja selle teine lõik asendatakse järgmisega:
- „Seda kohaldatakse alates 28. oktoobrist 2012.“;
- b) Lõiked 2–6 jäetakse välja.
- 6) I, II, III, IV, V, VI, VII ja VIII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 9. juulist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. detsember 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EL) nr 965/2012 I, II, III, IV, V, VI, VII ja VIII lisa muudetakse järgmiselt:

1) I lisa muudetakse järgmiselt:

- a) punkt 6 jäetakse välja;
- b) punkt 11a jäetakse välja;
- c) lisatakse punktid 42a, 42b ja 42c:
 - „42a. „Elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendus“ – elektroonilise lennudokumentatsiooni hostimisplatvormile installeeritud tarkvararakendus, mis täidab üht või enamat konkreetset tööülesannet, millega toetatakse lennutegevust.
 - 42b. „Elektroonilise lennudokumentatsiooni hostimisplatvorm“ – riistvaraseadmed arvutusvõimsuse ja alustarkvara, sh operatsioonisüsteemi ja sisend-/väljundtarkvara kasutamiseks.
 - 42c. „Elektroonilise lennudokumentatsiooni süsteem“ – riistvaraseadmed (sh kõik akud, ühendused, sisend-/väljundkomponendid) ja tarkvara (sh andmebaasid ja operatsioonisüsteem), mis on vajalikud soovitud elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendus(t)e kasutamiseks.“;
- d) lisatakse punkt 44a:
 - „44a. „Elektrooniline lennudokumentatsioon (EFB)“ – elektrooniline teabesüsteem, mis hõlmab lennumeeskonnale mõeldud seadmeid ja rakendusi, mis võimaldavad salvestada, uuendada, kuvada ja töödelda elektroonilise lennudokumentatsiooni ülesandeid, et toetada lennutegevust või -ülesandeid.“;
- e) punkt 57 jäetakse välja;
- f) lisatakse punkt 69a:
 - „69a. „Inimese ja masina vaheline kasutajaliides (HMI)“ – teatavate seadmete komponent, mis suudab vahendada kasutaja ja masina vahelist suhtlust. Liides hõlmab riist- ja tarkvara, mis võimaldab masinatel või süsteemidel tõlgendada ja töödelda kasutajapoolseid sisendeid ning esitada kasutajale soovitud tulemusi.“;
- g) punkt 78a asendatakse järgmisega:
 - „78a. „vähetähtis rike“ – rike, mis ei vähendaks õhusõiduki ohutust märkimisväärselt ja mis hõlmab lennumeeskonna tegevust, mis jääb igal juhul nende võimete piiridesse.“;
- h) lisatakse punkt 78b:
 - „78b. „Ainete kuritarvitamine“ – ühe või mitme psühhoaktiivse aine kasutamine õhusõiduki lennumeeskonna liikmete, salongimeeskonna liikmete või lennuohutust mõjutava personali poolt nii, et see:
 - a) kujutab kasutajale otsest ohtu või ohustab teiste elu, tervist või heaolu ja/või
 - b) põhjustab tööalase, sotsiaalse, vaimse või kehalise probleemi või häire või suurendab selliseid probleeme või häireid.“;
- i) lisatakse punktid 96a ja 96b:
 - „96a. „Kaasaskantav elektrooniline lennudokumentatsioon“ – kaasaskantav elektroonilise lennudokumentatsiooni hostimisplatvorm, mida kasutatakse piloodikabiinis ja mis ei kuulu õhusõiduki sertifitseeritud konfiguratsiooni hulka.
 - 96b. „Kaasaskantav elektroonikaseade“ – igasugune elektroonikaseade, tavaliselt (kuid mitte ainult) tarbeelektronika, mis tuuakse õhusõiduki pardale meeskonnaliikmete või reisijate poolt või lasti hulgas ning mis ei kuulu õhusõiduki sertifitseeritud konfiguratsiooni hulka. See hõlmab kõiki seadmeid, mis tarbivad elektrienergiat. Elektrienergiat võib saada seadme sees asuvatest vooluallikatest nagu akud (laetavad või mittelaetavad), kuid seadmed võib ühendada ka õhusõidukisse sel otstarbel paigaldatud vooluallikatega.“;
- j) lisatakse punktid 120a ja 120b:
 - „120a. „A-tüüpi elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendus“ – elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendus, mille rike või väärkasutamine ei mõjuta ohutust.
 - 120b. „B-tüüpi elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendus“ – elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendus,
 - a) mille rike või väärkasutamine klassifitseeritakse vähetähtsaks või alla selle ning
 - b) mis ei asenda ega dubleeri ühtki süsteemi ega funktsiooni, mida nõutakse lennukõlblikkuseeskirjade, õhuruuminõuete või käitamiseeskirjadega.“;

2) II lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti ARO.GEN.120 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Pädev asutus hindab kõiki organisatsiooni välja pakutud nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid kooskõlas järgmisega:

- 1) käesoleva määruse III lisa (ORO-osa) punkti ORO.GEN.120 alapunkt b;
- 2) õhupallide puhul komisjoni määruse (EL) 2018/395 (*) II lisa (BOP-osa) punkt BOP.ADD.010 või
- 3) purilennukite puhul komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1976 (**) II lisa (SAO-osa) punkti SAO.DEC.100 alapunkt c;

analüüsid esitatud dokumente ning viies vajaduse korral läbi organisatsiooni kontrollimise.

Kui pädev asutus leiab, et nõuete täitmise alternatiivsed meetodid vastavad rakenduseeskirjadele, teatab ta viivitamata:

- 1) taotlejale, et nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid on lubatud rakendada, ning vajaduse korral muudab vastavalt taotleja sertifikaati või erilendude luba ning
- 2) ametile nõuete täitmise alternatiivsete meetodite sisust, lisades kõigi asjaomaste dokumentide koopiad;
- 3) teistele liikmesriikidele nendest nõuete täitmise alternatiivsetest meetoditest, mis vastu võeti.

(*) Komisjoni 13. märtsi 2018. aasta määrus (EL) 2018/395, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad õhupallilendude suhtes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 71, 14.3.2018, lk 10).

(**) Komisjoni 14. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1976, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad purilennukilendude suhtes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1139 (ELT L 326, 20.12.2018, lk 64).“;

b) punkti ARO.GEN.345 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Kui deklareerimisele kuuluva tegevusega tegelev või seda kavatsev organisatsioon esitab pädevale asutusele deklaratsiooni, kontrollib pädev asutus, kas deklaratsioon sisaldab kogu teavet, mida nõutakse:

- 1) käesoleva määruse III lisa (ORO-osa) punkti ORO.DEC.100 kohaselt;
- 2) õhupallide käitajate puhul määruse (EL) 2018/395 II lisa (BOP-osa) punkti BOP.ADD.100 kohaselt või
- 3) purilennukite käitajate puhul rakendusmääruse (EL) 2018/1976 II lisa (SAO-osa) punkti SAO.DEC.100 kohaselt.

Pärast nõutava teabe kontrollimist saadab pädev asutus organisatsioonile kinnituse deklaratsiooni kättesaamise kohta.“;

c) II liite tabel (EASA VORM 139) asendatakse järgmisega:

„KÄITAMISTINGIMUSED (vastavalt tegevuskäsiraamatus kinnitatud tingimustele)				
Käitamistingimused välja andnud asutuse kontaktandmed Telefon ⁽¹⁾ : _____; faks: _____; E-post: _____				
Lennuettevõtja sertifikaadi nr ⁽²⁾ : Kasutatav ärinimi:		Käitaja nimi ⁽³⁾		Kuupäev ⁽⁴⁾ : Allkiri:
Käitamistingimuste #:				
Õhusõiduki mudel ⁽⁵⁾ : Registreerimistunnus ⁽⁶⁾ :				
Käitamisligid: Äiline lennutransport ☐ Reisijad ☐ Kaup ☐ Muu ⁽⁷⁾ : _____				
Käitamispiirkond ⁽⁸⁾ :				
Eripiirangud ⁽⁹⁾ :				
Eriload:	Jah	Ei	Spetsifikatsioon ⁽¹⁰⁾	Märkused
Ohtlikud kaubad	☐	☐		
Lennud halva nähtavusega Start Lähenemine ja maandumine	☐	☐	CAT ⁽¹¹⁾ RVR ⁽¹²⁾ : m DA/H: jalga RVR: m	
RVSM ⁽¹³⁾ ☐ Ei kohaldata	☐	☐		
ETOPS ⁽¹⁴⁾ ☐ Ei kohaldata	☐	☐	Maksimaalne kõrvalekaldumisaeg ⁽¹⁵⁾ : min	
Terviklikud navigatsiooninõuded PBN- lendudel ⁽¹⁶⁾	☐	☐		⁽¹⁷⁾
Navigatsiooni miinimumnõuded	☐	☐		
Ühe turbiinmootoriga lennuki käitamine öösel või instrumentaallennuilmal (IMC) tingimustes (SET-IMC)	☐	☐	⁽¹⁸⁾	
Öönägemissüsteemiga kopterilennud	☐	☐		
Ripplasti vedu kopteril	☐	☐		
Kopterite kiirabilennud	☐	☐		
Kopteri salongipersonali koolitus	☐	☐		
Salongipersonali koolitus ⁽¹⁹⁾	☐	☐		
Salongitöötaja tunnistuste väljaandmine ⁽²⁰⁾	☐	☐		
B-tüüpi elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduste kasutamine	☐	☐	⁽²¹⁾	
Jätkuv lennukõlblikkus	☐	☐	⁽²²⁾	
Muu ⁽²³⁾				

- (1) Pädeva asutuse telefoni- ja faksinumber koos riigikoodiga. E-posti aadress, kui see on olemas.
- (2) Märkida vastava lennuettevõtja sertifikaadi (AOC) number.
- (3) Märkida käitaja registrijärgne nimi ja ärinimi, kui viimane on esimesest erinev. Ärinime ette lisada märge „Dba“ (*Doing business as*).
- (4) Käitamistingimuste väljaandmise kuupäev (pp-kk-aaaa) ja pädeva asutuse esindaja allkiri.
- (5) Märkida ICAO määratluse kohane õhusõiduki mark, mudel ja seeria või üldseeria, kui see on olemas (nt Boeing-737-3K2 või Boeing-777-232).
- (6) Registreerimistunnuse on loetletud käitamistingimustes või tegevuskäsiraamatus. Viimasel juhul tuleb asjaomastesse käitamistingimustesse lisada viide lennutegevuskäsiraamatu vastavale leheküljele. Kui konkreetse õhusõidukimudeli suhtes kõiki erilube ei kohaldata, võib õhusõiduki registreerimistunnuse märkida konkreetse eriloo juurde märkuste veergu.
- (7) Muu täpsustatav transpordiliik (nt kiirabilennud).
- (8) Loetleda lennutegevuseks lubatud geograafilised piirkonnad (geokoordinaadid või konkreetset marsruudid, lennuinfopiirkond või riigi- või piirkonnapiirid).
- (9) Loetleda kohaldatavad eripiirangud (nt üksnes VFR, üksnes päeval jne).
- (10) Selles veerus tuleb loetleda iga eriloo või eriloo liigi kõige leebemad kriteeriumid (koos asjaomaste kriteeriumidega).
- (11) Märkida kohaldatav täppislähenemise kategooria: LTS CAT I, CAT II, OTS CAT II, CAT IIIA, CAT IIIB või CAT IIIC. Märkida minimaalne nähtav rajal (RVR) meetrites ja otsusekõrgus (DH) jalgades. Iga lähenemisekategooria märkida eraldi reale.
- (12) Märkida kinnitatud minimaalne stardi-RVR meetrites. Kui välja antakse mitu eriluba, võib iga loa märkida eraldi reale.
- (13) Kasti „ei kohaldata“ võib märke teha üksnes juhul, kui õhusõiduki maksimaalne lennukõrgus on alla FL290.
- (14) Suurendatud käitamisulatusena lennud (ETOPS-lennud) on praegu lubatud üksnes kahemootorilistele õhusõidukitele. Seega võib kasti „ei kohaldata“ teha märke juhul, kui õhusõidukimudelil on rohkem või vähem kui kaks mootorit.
- (15) Lisaks võib märkida lubatud vahemaa (NM) ja mootoritüübi.
- (16) Suutlikkusele põhinev navigatsioon (PBN): iga terviklik PBN-eriluba (nt RNP AR APCH jaoks) märkida eraldi reale ning asjaomased piirangud veergu „Tingimused“ ja/või „Märkused“. Protseduuripõhiste RNP AR APCH protseduuride eriload võib loetleda käitamistingimustes või tegevuskäsiraamatus. Viimasel juhul tuleb asjaomastesse käitamistingimustesse lisada viide tegevuskäsiraamatu vastavale leheküljele.
- (17) Täpsustada, kas eriluba kehtib üksnes teatavate rajalõpualade ja/või lennuväljade suhtes.
- (18) Lisada konkreetne plaaneri/mootori kombinatsioon.
- (19) Luba selliste koolituskursuste ja eksamite läbiviimiseks, mille peavad sooritama komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 V lisa (CC-osa) kohase salongitöötaja tunnistuse taotlejad.
- (20) Luba komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 V lisa (CC-osa) kohaste salongitöötaja tunnistuste väljaandmiseks.
- (21) B-tüüpi elektroonilise lennukõlblikkuse tagamise eest vastutava isiku/organisatsiooni nimi ning viide asjaomaseid nõudeid sisaldavale määrusele, nt komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa (M-osa) G alajaole.
- (22) Õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse tagamise eest vastutava isiku/organisatsiooni nimi ning viide asjaomaseid nõudeid sisaldavale määrusele, nt komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa (M-osa) G alajaole.
- (23) Siia võib märkida muud load või andmed, iga luba eraldi real (või mitmerealises lõigus) koos vastava loaga (nt lühimaa maandumised, järsud lähenemised, kopterilennud avalikes huvides kasutatavasse käitamiskohta/avalikes huvides kasutatavast käitamiskohast, kopterilennud väljaspool tihedalt asustatud piirkonda asuva maandumise sobimatu ala kohal, kopterilennud tagatud ohutu hädamaandumise võimaluseta, lennud suurendatud kalletega, maksimumkaugus sobivast lennuväljast kahemootorilistel ETOPS-loata lennukitel, mitteäriliseks otstarbeks kasutatavad õhusõidukid).

EASA VORM 139, versioon 4.“;

3) III lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti ORO.GEN.110 alapunkt k asendatakse järgmisega:

„k) Olenemata alapunktist j tagab käitaja, kes teostab ärilist lennutegevust allpool esitatud õhusõidukitega, et lennumeeskond on läbinud ohtlikke kaupu käsitleva asjakohase koolituse või saanud asjakohast teavet selle kohta, kuidas ära tunda reisijate poolt õhusõiduki pardale toodud või kaubana veetavaid deklareerimata ohtlikke kaupu:

1) ühemootorilised propellerlennukid, mille maksimaalne sertifitseeritud stardimass on kuni 5 700 kg või mille suurim lubatud reisijakohtade arv (MOPSC) on kuni viis ning mida käitatakse lennul, mille start ja maandumine on samal lennuväljal või samas käitamiskohas, päeva ajal visuaallennureeglite kohaselt (VFR);

2) muud kui keerukad ühemootorilised kopterid, mille suurim lubatud reisijakohtade arv (MOPSC) on kuni viis ning mida käitatakse lennul, mille start ja maandumine on samal lennuväljal või samas käitamiskohas, päeva ajal visuaallennureeglite kohaselt (VFR).“;

b) punktis ORO.MLR.101 asendatakse sissejuhatav lause järgmisega:

„Tegevuskäsiraamatu (OM) põhistruktuur on järgmine, välja arvatud juhul, kui tegemist on päeva ajal visuaallennureeglite (VFR) kohaselt käitavate lendudega, mis toimuvad ühemootorilise propellerlennukitega, mille suurim lubatud reisijate arv (MOPSC) on kuni viis, või ühemootoriliste mittekeerukate kopteritega, mille suurim lubatud reisijate arv on kuni viis, ning mis stardivad ja maanduvad ühel ja samal lennuväljal või samas käitamiskohas.“;

- c) punkti ORO.FC.005 alapunkt b asendatakse järgmisega:
- „b) 2. JAOTIS, milles sätestatakse täiendavad nõuded, mida kohaldatakse ärilise lennutranspordi lendude, välja arvatud ärilise lennutranspordi alla kuuluva sellise reisijateveo suhtes, mis toimub päeva ajal visuaallennureeglite (VFR) kohaselt, kui lend algab ja lõpeb ühel ja samal lennuväljal või samas käitamiskohas või toimub päeva asutuse määratud kohalikus piirkonnas:
- 1) ühemootoriliste propellerlennukitega, mille maksimaalne sertifitseeritud stardimass on 5 700 kg või mille suurim lubatud reisijakohtade arv (MOPSC) kuni viis, või
 - 2) ühemootoriliste kopteritega, mis ei ole keerukad kopterid ja mille suurim lubatud reisijakohtade arv (MOPSC) on kuni viis.“;
- d) jaotise ORO.FTL.105 punkt 13 asendatakse järgmisega:
- „13) „lennuaeg“ – lennukite korral ajavahemik õhusõiduki liikumahakkamisest parkimiskohalt stardi eesmärgil kuni ajani, kui õhusõiduk peatub selleks ette nähtud parkimiskohal ning kõik mootorid või propellerid lülitatakse välja.“;
- 4) IV lisa muudetakse järgmiselt:
- a) punkt CAT.GEN.105 jäetakse välja;
 - b) lisatakse punkt CAT.GEN.MPA.141:
- „CAT.GEN.MPA.141. Elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamine**
- a) Kui õhusõiduki pardal kasutatakse elektroonilist lennudokumentatsiooni, tagab käitaja, et see ei mõjuta ebasoodsalt õhusõiduki süsteemide ja seadmete tööd ega lennumeeskonna liikme suutlikkust õhusõidukit käitada.
 - b) Käitaja ei kasuta B-tüüpi elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendust, mis ei ole heaks kiidetud vastavalt V lisa M-alajaole (SPA-osa).“;
- c) A-alajao 2. jaotis jäetakse välja;
 - d) B-alajao 2. jaotis jäetakse välja;
 - e) punkti CAT.POL.MAB.105 alapunkt b asendatakse järgmisega:
- „b) Kui massi ja balansseeringu andmed ja dokumendid koostatakse arvuti abil, peab käitaja:
- 1) kontrollima väljastatavate andmete õigsust tagamaks, et need on lennukäsiraamatus ette nähtud piirangute raames ning
 - 2) nägema oma tegevuskäsiraamatus ette andmete kasutamise juhendid ja protseduurid.“;
- f) punkti CAT.POL.MAB.105 alapunkt e jäetakse välja;
 - g) C-alajao 4. jaotis jäetakse välja;
 - h) D-alajao 3. jaotis jäetakse välja;
- 5) V lisale lisatakse M-alajagu:

„M-ALAJAGU

ELEKTROONILINE LENNUDOKUMENTATSIOON (EFB)

SPA.EFB.100. Elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamine – loa taotlemine

- a) Ärilise lennutranspordi ettevõtja kasutab B-tüüpi elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendust vaid juhul, kui ta on selleks saanud pädeva asutuse loa.
- b) Pädevalt asutuselt B-tüüpi elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse kasutamise loa taotlemiseks peab ettevõtja tõendama, et:
 - 1) on teostatud rakendust hostiva elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme kasutamise ning elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse ja sellega seotud funktsioonide riskihindamine, mille raames selgitati välja seonduvad riskid ning tagati nende nõuetekohane juhtimine ja maandamine;
 - 2) elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme ning elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse inimese ja masina vahelisi kasutajaliideseid on hinnatud inimteguri põhimõtete alusel;
 - 3) ta on kehtestanud elektroonilise lennudokumentatsiooni haldamise süsteemi ning elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme ja elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse haldamise ning kasutamise menetlused ja koolitusnõuded ning need rakendanud; need menetlused hõlmavad järgmist:
 - i) elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamine;

- ii) elektroonilise lennudokumentatsiooni muudatuste haldamine;
 - iii) elektroonilise lennudokumentatsiooni andmete haldamine;
 - iv) elektroonilise lennudokumentatsiooni hooldamine ning
 - v) elektroonilise lennudokumentatsiooni turvalisus;
- 4) elektroonilise lennudokumentatsiooni hostimisplatvorm sobib elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse kavandatud kasutusalaaks.

Tõendamine põhineb elektroonilise lennudokumentatsiooni rakendusel ja elektroonilise lennudokumentatsiooni hostimisplatvormil, millele rakendus on installeeritud.“;

6) VI lisa muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punkt NCC.GEN.131:

„NCC.GEN.131 Elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamine

a) Kui õhusõiduki pardal kasutatakse elektroonilist lennudokumentatsiooni, tagab käitaja, et see ei mõjuta ebasoodsalt õhusõiduki süsteemide ja seadmete tööd ega lennumeeskonna liikme suutlikkust õhusõidukit käitada.

b) Enne B-tüüpi elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse kasutamist teeb ettevõtja järgmist:

- 1) teostab asjaomase rakendust hostiva elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme kasutamise ning elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse ja sellega seotud funktsioonide riskihindamise, mille raames selgitatakse välja seonduvad riskid ning tagatakse nende nõuetekohane juhtimine ja maandamine; riskihindamisel hinnatakse asjaomase elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme ning elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse inimese ja masina vahelise kasutajaliidesega seotud riske; ning
- 2) kehtestab elektroonilise lennudokumentatsiooni haldamise süsteemi, sh elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme ja elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse haldamise ning kasutamise menetlused ja koolitusnõuded.“;

b) punkti NCC.OP.200 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Olenemata alapunktist a võib neid olukordi jälgendada komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 artiklis 10a osutatud koolitusorganisatsiooni korraldatavatel õppelendudel, kui pardal viibivad piloodiõpilased.“;

7) VII lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt NCO.GEN.102 jäetakse välja;

b) punkti NCO.GEN.103 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) need algavad ja lõpevad samal lennuväljal või samas käitamiskohas.“;

c) punkti NCO.GEN.105 alapunkti a alapunkti 4 alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) õhusõidukisse on paigaldatud kõnealuse lennu sooritamiseks vajalikud mõõteriistad ja seadmed ning need on töökorras, välja arvatud juhul, kui punktide NCO.IDE.A.105 või NCO.IDE.H.105 kohase miinimumvarustuse loetelu (MEL) või samaväärse dokumendi järgi on lubatud käitamine mittetöötavate seadmetega.“;

d) punkt NCO.GEN.125 asendatakse järgmisega:

„NCO.GEN.125 Kaasaskantavad elektroonikaseadmed

Õhusõiduki kapten ei luba ühelgi õhusõiduki pardal viibival isikul kasutada kaasaskantavaid elektroonikaseadmeid (PED), sh elektroonilist lennudokumentatsiooni, mis võivad ebasoodsalt mõjutada õhusõiduki süsteemide ja seadmete tööd või lennumeeskonna liikme suutlikkust õhusõidukit käitada.“;

e) punkti NCO.GEN.135 alapunkt c jäetakse välja;

f) punkti NCO.OP.120 pealkiri asendatakse järgmisega:

„NCO.OP.120 Müravähendusprotseduurid – lennukid ja kopterid“;

g) punkt NCO.OP.156 jäetakse välja;

h) punkti NCO.OP.180 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Olenemata alapunktist a võib neid olukordi jälgendada komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 artiklis 10a osutatud koolitusorganisatsiooni korraldatavatel õppelendudel, kui pardal viibivad piloodiõpilased.“;

i) punkti NCO.POL.105 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Kaalumise peab korraldama õhusõiduki tootja või sertifitseeritud hooldusorganisatsioon.“;

- j) punkti NCO.IDE.A.160 alapunkt a asendatakse järgmisega:
- „a) Lennukites, välja arvatud ELA1 õhusõidukid, peab olema vähemalt üks käsitulekustuti:
 - 1) kabiinis ning
 - 2) igas kabiinist eraldatud reisijatesalongis, välja arvatud juhul, kui meeskonnaliikmetel on pääs kabiinist otse salongi.“;
 - k) D-alajao 3. jaotis jäetakse välja;
- 8) VIII lisa muudetakse järgmiselt:
- a) punkti SPO.GEN.005 alapunkti c alapunkt 2 asendatakse järgmisega:
- „2) langevarjuhüpped, purilennuki pukseerimine lennukiga või vigurlennud, mida käitab määruse (EL) nr 1178/2011 artiklis 10a osutatud koolitusorganisatsioon, mille peamine tegevuskoht asub liikmesriigis, või lennuspordi või harrastuslennunduse edendamiseks loodud organisatsioon, tingimusel et organisatsioon käitab õhusõidukit omandiõiguse või kuivrendilepingu alusel, et lennust ei saada organisatsioonist väljaspool jagatavat kasu ja et juhul, kui lennust võtab osa organisatsiooni mitte kuuluv liige, moodustab selliste lendude käitamine ainult väikese osa organisatsiooni tegevusest.“;
- b) punkt SPO.GEN.102 jäetakse välja;
- c) punkti SPO.GEN.107 alapunkti a alapunkti 4 alapunkt iii asendatakse järgmisega:
- „iii) õhusõidukisse on paigaldatud kõnealuse lennu sooritamiseks vajalikud mõõteriistad ja seadmed ning need on töökorras, välja arvatud juhul, kui punktides SPO.IDE.A.105 või SPO.IDE.H.105 nõutud miinimumvarustuse loetelu (MEL) või samaväärse dokumendi järgi on lubatud käitamine mittetöötavate seadmetega.“;
- d) lisatakse punkt SPO.GEN.131:
- „SPO.GEN.131 Elektroonilise lennudokumentatsiooni kasutamine**
- a) Kui õhusõiduki pardal kasutatakse elektroonilist lennudokumentatsiooni, tagab käitaja, et see ei mõjuta ebasoodsalt õhusõiduki süsteemide ja seadmete tööd ega lennumeeskonna liikme suutlikkust õhusõidukit käitada.
- b) Enne B-tüüpi elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse kasutamist teeb ettevõtja järgmist:
- 1) teostab rakendust hostiva elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme kasutamise ning asjaomase elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse ja sellega seotud funktsioonide riskihindamise, mille raames selgitatakse välja seonduvad riskid ning tagatakse nende nõuetekohane maandamine; riskihindamisel hinnatakse asjaomase elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme ning elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse inimese ja masina vahelise kasutajaliidesega seotud riske ning
 - 2) kehtestab elektroonilise lennudokumentatsiooni haldamise süsteemi, sh elektroonilise lennudokumentatsiooni seadme ja elektroonilise lennudokumentatsiooni rakenduse haldamise ning kasutamise menetlused ja koolitusnõuded.“;
- e) punkti SPO.GEN.140 alapunkt c jäetakse välja;
- f) punkti SPO.POL.105 alapunkt b asendatakse järgmisega:
- „b) Kaalumise peab korraldama õhusõiduki tootja või sertifitseeritud hooldusorganisatsioon.“;
- g) punkti SPO.IDE.A.180 alapunkt a asendatakse järgmisega:
- „a) Lennukites, välja arvatud ELA1 õhusõidukid, peab olema vähemalt üks käsitulekustuti:
- 1) kabiinis ning
 - 2) igas kabiinist eraldatud salongis, välja arvatud juhul, kui lennumeeskonna liikmetel on pääs kabiinist otse salongi.“;
- h) D-alajao 3. jaotis jäetakse välja.
-